

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم انسانی

گروه زبان و ادبیات فارسی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی

موضوع

بررسی تصویر در آثار روزبهان بقلی

با تکیه بر عبهرالعاشقین و کشف الاسرار

استاد راهنما

دکتر مجید سرمدی

استاد مشاور

دکتر پدram میرزایی

نگارش

سمیه گنجی

دی ۱۳۸۸

تقدیم ہے:

مادرم و پدرم

آن ہا کہ

عشق و معرفت را

یک حرف و دو حرف

بر زبانم نہا فند

سپاس دارم از

استاد بزرگوار: دکتر مجید سردی، برای راهنمایی های ارزشمندشان؛
استاد کرامی: دکتر پردام میرزایی، برای یاری ها و بزرگواری هایشان؛

دکتر محمود فتوحی، استاد دانشگاه فردوسی مشهد، برای کمک ها و راهنمایی های بی دریغشان؛

خانواده صبور و بزرگوارم؛

دوست شفیق و همراهم: سرکار خانم راحیل اسفندیاری برای کمک ها و هم فکری های همیشگی اش.

فهرست.....شماره صفحه

چکیده..... ۱۲

فصل اول: کلیات نظری تحقیق

بخش اول: الف) مسئله تحقیق، ب) فرضیه تحقیق، پ) پیشینه تحقیق، ت) معرفی کلی فصلها ۱۴

بخش دوم: تعریف اصطلاحات..... ۲۰

۱- تصویر ۲۱

۱-۱- تعریف لغوی ۲۱

۱-۲- در اصطلاح..... ۲۲

۲- رابطه تصویر و تخیل ۲۲

۳- رابطه تصویر و تجربه ذهنی ۲۴

۴- تجربه عرفانی و تصویر..... ۲۶

۴-۱- تجربه عرفانی..... ۲۶

۴-۲- عالم مثال و تجربه عرفانی..... ۲۸

بخش سوم: شناخت نامه روزبهان بقلی شیرازی ۳۲

۱- زندگی نامه ۳۳

۲- آثار ۳۷

فصل دوم: رابطه تجربه عرفانی و زبان

بخش اول: رده‌شناسی متون عرفانی ۴۰

۱- تنوع متون عرفانی ۴۱

۲- نظریه گفتمان ۴۴

- ۴۴..... ۱-۲- میخائیل باختین و فرازبان‌شناسی.....
- ۴۶..... ۲-۲- گفتمان، تحلیل گفتمان و چگونگی روی‌کرد آن به متن.....
- ۵۱..... ۱-۲-۲- نظریه ارتباط و نقش‌های زبانی.....
- ۵۵..... ۳- تحلیل گفتمان تصوف.....
- ۵۸..... بخش دوم: تجلی تجربه عرفانی در زبان (بررسی رابطه تجربه عرفانی و زبان).....
- ۶۶..... بخش سوم: تجربه عرفانی.....
- ۶۷..... ۱- ماهیت تجربه عرفانی.....
- ۷۰..... ۲- ویژگی‌های تجربه عرفانی.....
- ۷۰..... ۱-۲- بیان‌ناپذیری و متناقض‌نمایی.....
- ۷۲..... ۳- گونه‌های تجربه عرفانی.....
- ۷۷..... بخش چهارم: تحلیل تجربه عرفانی روزبهان در عبهرالعاشقین.....
- ۷۸..... ۱- رابطه عشق و عرفان آفاقی.....
- ۸۰..... ۲- تجلی صفت در فعل: تجربه آفاقی روزبهان در عبهرالعاشقین.....
- ۸۳..... ۱-۲- نظریه التباس.....
- ۸۷..... ۱-۱-۲- داستان حضرت ابراهیم و حضرت موسی.....
- ۸۹..... ۲-۱-۲- داستان حضرت محمد(ص).....
- ۹۳..... بخش پنجم: تحلیل تجربه عرفانی روزبهان در کشف‌الاسرار.....
- ۹۴..... ۱- تجربه انفسی روزبهان در کشف‌الاسرار.....
- ۹۵..... ۱-۱- مکاشفه و مشاهده.....
- ۱۰۰..... ۲- مکاشفه التباسی: (تحلیل تجربه عرفانی روزبهان در کشف‌الاسرار).....
- ۱۰۴..... ۳- ساختار مکاشفه‌های روزبهان در کشف‌الاسرار.....

- ۱۰۴..... ۱-۳- روایت
- ۱۰۵..... ۱-۱-۳- شخصیت‌ها
- ۱۰۶..... ۲-۱-۳- مکان و زمان
- ۱۰۷..... ۳-۱-۳- موضوع

فصل سوم: تحلیل تصاویر

- ۱۱۲..... بخش اول: تحلیل تصاویر عبهرالعاشقین
- ۱۱۳..... ۱- انواع تصاویر
- ۱۱۳..... ۱-۱- تشبیه
- ۱۱۴..... ۱-۱-۱- انواع تشبیه به‌اعتبار طرفین
- ۱۱۶..... ۲-۱-۱- انواع تشبیه به‌اعتبار ارکان
- ۱۱۹..... ۲-۱-۱- حوزه معانی تشبیه در عبهرالعاشقین
- ۱۲۰..... ۱-۲-۱-۱- عشق
- ۱۲۰..... ۱-۲-۱-۱- گروه مربوط به پرنده و پرواز
- ۱۲۱..... ۲-۱-۲-۱-۱- جنگ، لشکرکشی و ابزار جنگی
- ۱۲۳..... ۳-۱-۲-۱-۱- آتش
- ۱۲۳..... ۴-۱-۲-۱-۱- وسایل حمل‌ونقل
- ۱۲۴..... ۵-۱-۲-۱-۱- مظاهر طبیعت
- ۱۲۵..... ۲-۲-۱-۱- صفت
- ۱۲۵..... ۱-۲-۲-۱-۱- کلماتی که دلالت بر تنزل دارند
- ۱۲۶..... ۲-۲-۲-۱-۱- معدن
- ۱۲۷..... ۳-۲-۱-۱- دل
- ۱۲۷..... ۱-۳-۲-۱-۱- کلماتی که دلالت بر مکان وسیع دارند

- ۱۲۸ ۱-۲-۳-۲- زمین و باغ.....
- ۱۲۸ ۱-۲-۴- جان و روح.....
- ۱۲۹ ۱-۲-۴-۱- پرنده و پرواز.....
- ۱۲۹ ۱-۲-۵- فعل.....
- ۱۳۰ ۱-۲-۵- آئینه.....
- ۱۳۰ ۱-۲-۵-۲- کلماتی که بر پوشش و حجاب دلالت دارند.....
- ۱۳۰ ۱-۲-۵-۳- لوح (چیزهایی که روی آن می‌نویسند یا نقش می‌زنند).....
- ۱۳۱ ۲-۱-۵- تجلی.....
- ۱۳۱ ۲-۱-۵-۱- عروس (عروسان/ عرایس).....
- ۱۳۱ ۲-۱-۵-۲- جنگ و لشکرکشی.....
- ۱۳۲ ۲-۱-۶- امتحان.....
- ۱۳۳ ۱-۲- استعاره.....
- ۱۳۵ ۱-۲-۱- استعاره مصرحه.....
- ۱۴۱ ۱-۲-۲- استعاره مکنیه.....
- ۱۴۱ ۱-۲-۳- حوزه معانی استعاره در عبهرالعاشقین.....
- ۱۴۲ ۱-۲-۳- معشوق.....
- ۱۴۲ ۱-۲-۳-۱- آئینه.....
- ۱۴۳ ۱-۲-۳-۲- گروه مربوط به جنگ و لشکرکشی.....
- ۱۴۴ ۱-۲-۳-۳- عروس.....
- ۱۴۵ ۱-۲-۳-۴- واژگان مربوط به ادبیات غنایی.....
- ۱۴۵ ۱-۲-۴- حضرت رسول(ص).....
- ۱۴۶ ۱-۲-۴-۱- کلماتی که بر تقدم وجودی حضرت دلالت دارند.....
- ۱۴۶ ۱-۲-۴-۲- کلماتی که به آیات قرآنی نازل شده درشان ایشان اشاره می‌کنند.....

- ۱۴۷.....۱-۲-۵- حضرت حق
- ۱۴۷.....۱-۲-۵-۱- عروس
- ۱۴۸.....۱-۲-۵-۲- سیمرغ (عنقاء)
- ۱۴۸.....۱-۲-۶- عشق
- ۱۴۹.....۱-۲-۶-۱- کلماتی که بر حرکت و تعالی دلالت دارند
- ۱۴۹.....۱-۲-۶-۲- آتش
- ۱۵۰.....۱-۲-۷- روح
- ۱۵۱.....۱-۲-۸- عارفان
- ۱۵۲.....۱-۳- کنایه
- ۱۵۳.....۱-۳-۱- انواع کنایه
- ۱۵۴.....۱-۳-۲- حوزه معانی کنایه
- ۱۵۴.....۱-۳-۲-۱- پیامبر اسلام(ص)
- ۱۵۴.....۱-۳-۲-۲- عاشق
- ۱۵۴.....۱-۳-۲-۳- معشوق
- ۱۵۵.....۱-۳-۲-۴- روزبهان
- ۱۵۶..... بخش دوم: تحلیل تصاویر کشف الاسرار
- ۱۵۷.....۱- انواع تصاویر
- ۱۵۷.....۱- رمز
- ۱۶۲.....۱-۱-۱- حوزه معانی رمز
- ۱۶۲.....۱-۱-۱-۱- خداوند
- ۱۶۳.....۱-۱-۱-۱-۱- رمزهای جلال
- ۱۶۳.....۱-۱-۱-۲- حیوانات

- ۱۶۴ ۱-۱-۱-۲- کلمات مربوط به سلطنت و پادشاهی
- ۱۶۵ ۱-۱-۱-۳- عناصر طبیعت
- ۱۶۶ ۱-۱-۱-۴- نابودی هستی انسان در برابر جلال حق تعالی
- ۱۶۷ ۱-۱-۱-۲- رمزهای جمال
- ۱۶۷ ۱-۱-۱-۲- گل سرخ
- ۱۶۹ ۱-۱-۱-۲- مروارید
- ۱۶۹ ۱-۱-۱-۳- تمثلهای انسانی
- ۱۷۱ ۱-۱-۱-۲- فرشتگان
- ۱۷۲ ۱-۱-۱-۲- فعلهای رفتاری
- ۱۷۲ ۱-۱-۱-۲- مظاهر مربوط به سلطنت
- ۱۷۴ ۱-۱-۱-۳- کلمات مربوط به ادبیات عاشقانه و غنایی
- ۱۷۴ ۱-۱-۱-۳- تشریف روزبهان به مقام ولایت
- ۱۷۵ ۱-۱-۱-۳- فعل خوردن (خوراندن) و نوشیدن (نوشاندن)
- ۱۷۸ ۱-۱-۱-۲- تصاویر مربوط به دریا
- ۱۸۰ ۱-۱-۱-۲- تصاویر مربوط به سلطنت و دربار
- ۱۸۲ ۱-۲- استعاره
- ۱۸۲ ۱-۲-۱- استعارهٔ مکنیه
- ۱۸۲ ۱-۱-۲-۱- حوزهٔ معانی استعارهٔ مکنیه
- ۱۸۲ ۱-۱-۱-۲- کلمات مربوط به مکان
- ۱۸۴ ۱-۱-۱-۲- سفر
- ۱۸۵ ۱-۲-۲- استعارهٔ تبعیه
- ۱۸۶ ۱-۲-۲-۱- حوزهٔ معانی استعارهٔ تبعیه
- ۱۸۶ ۱-۱-۲-۲- کلمات مربوط به آتش

۱۸۷	۳-۲-۱- تشخیص
۱۸۸	۴-۲-۱- تشبیه
۱۸۹	۱-۴-۲-۱- حوزه معانی تشبیه
۱۸۹	۱-۱-۴-۲-۱- دریا
۱۸۹	۱-۱-۴-۲-۱- توحید
۱۹۰	۲-۱-۴-۲-۱- وجد (مواجید)
۱۹۰	۳-۱-۴-۲-۱- محضر و بارگاه الهی
۱۹۱	۲-۱-۴-۲-۱- صحرا
۱۹۳	فصل چهارم: نتیجه گیری
۱۹۹	پی نوشت ها
۲۱۴	نمودارها
۲۲۰	منابع

بررسی تصویر در آثار روزبهان بقلی با تکیه بر *عبهرالعاشقین* و *کشف الاسرار*

چکیده

ثبت و نگارش تجربه‌های خلاق عرفانی، بخش قابل توجهی از آثار عرفانی را تشکیل داده است؛ زبان این آثار از آنجا که از تجربه‌ای ناب و فراحسی سرچشمه گرفته‌اند، و به دلیل تفاوتی که تجربه عرفانی با تجربه‌های حسی و معمول دارد، به‌طور محسوسی از زبان معیار فاصله گرفته و به زبان ادب نزدیک می‌شود؛ به همین دلیل در بررسی این متون با بسامد بسیار بالای انواع صور خیال مواجه می‌شویم؛ اما این که در هر اثر بسامد کدام یک از انواع تصاویر بیشتر است، مسئله‌ای است که باید با توجه به مؤلفه‌هایی مانند نوع تجربه عرفانی، هدف عارف از نگارش و روایت تجربه، مخاطب اثر و حتی زمان و مکان آفرینش آن، بررسی و تحلیل شود. در این رساله برآنیم تا نشان دهیم که رابطه‌ای منطقی میان انواع تجربه عرفانی و تصاویر به‌کاررفته برای بیان و نگارش این تجربه‌ها وجود دارد. توجه خاص روزبهان بقلی به بُعد تجربی عرفان باعث شد تا *عبهرالعاشقین* و *کشف الاسرار* و *مکاشفات الانوار* وی به‌عنوان جامعه آماری این پژوهش انتخاب شود. معرفی تصوف به‌مثابه گفتمان، ارائه بحث‌هایی پیرامون تجربه عرفانی، ماهیت و انواع آن و نیز تحلیل تجربه عرفانی روزبهان در دو اثر یادشده، بخش‌های دیگر این رساله را تشکیل می‌دهند.

کلیدواژه‌ها: عرفان / تصوف، گفتمان، تجربه عرفانی، زبان، تصویر، روزبهان بقلی، *عبهرالعاشقین*،

کشف الاسرار و *مکاشفات الانوار*.

فصل اول: کلیات نظری تحقیق

بخش اول: الف) مسئله تحقیق، ب) فرضیه تحقیق، پ) پیشینه تحقیق، ت) معرفی کلی فصل ها

الف) مسئله تحقیق

نگارش و ثبت تجربه‌های خلاق صوفیانه و عارفانه، بخش قابل توجهی از متون عرفانی را به خود اختصاص داده است. از آنجایی که عرفا از پرداختن و تعریف کردن حالات عرفانی و تجربیات شخصی خود پرهیز کرده‌اند و کم‌تر به این کار پرداخته‌اند، این نوع آثار تقریباً تنها منابع شناخت و تحلیل بُعد تجربی عرفان است. با توجه به این نکته که زبان، ظرف اندیشه و محمل تجربه‌های ذهنی است، مطالعه زبان به‌کاررفته در آثار عرفانی، کلید شناسایی جزئیات و نوع تجربه‌های عارفان خواهد بود؛ از طرفی زبان روزمره و معمول، ظرفیت لازم را برای بیان و توصیف این نوع تجربه - که فراحسی است - ندارد؛ به‌همین دلیل عرفا، هنگام نگارش و ثبت تجربه‌های خلاق عرفانی خویش، به تصویرسازی و رمزپردازی روی آورده‌اند.

متون عرفانی فارسی تا به امروز از منظر تصاویر خیالی و تحلیل تصویرهای ابداعی و رسمی چندان مورد پژوهش قرار نگرفته‌اند؛ البته برخی از خاورشناسان متأخر از جمله هانری کربن، لوید ریجون و لئونارد لویزن، در بررسی آثار عارفان ایرانی به تحلیل تصویرهای نمادین پرداخته‌اند و در این باب نکته‌ها گشوده‌اند، اما جای پژوهش‌های دقیق‌تر هنوز خالی است.

روزبهان بقلی، عارف قرن ششم هجری، از جمله عارفانی است که به بُعد تجربی عرفان توجه خاصی نشان داده است و آثار او از این حیث، قابل بررسی و تأمل است. در این پژوهش تصاویر (صورخیال) به‌کار رفته در دو اثر روزبهان یعنی *عبرالعاشقین* و *کشف الاسرار* بررسی خواهند شد تا به سؤال‌های ذیل پاسخ داده شود:

- ◆ آیا تفاوت موضوع اثر، باعث خلق تصاویر متفاوت می‌شود؟
- ◆ آیا می‌توان رابطه‌ای میان انواع مختلف تجربه‌های عرفانی و تصاویر ادبی (صورخیال) یافت؟
- ◆ آیا تفاوت تصاویر فقط در اجزای تشکیل‌دهنده آن‌هاست یا ماهیت آن‌ها نیز متفاوت است؟

ب) فرضیه تحقیق

با تفاوت موضوع اثر، ابزار انتقال مفاهیم و تصاویر خیال آن متفاوت می‌شود. (کارکرد و نقش زبان در گفتمان‌های مختلف متون عرفانی، متفاوت است.)

هرچه تجربه ذهنی ملموس‌تر و عینی‌تر باشد، تصاویر حاصل از آن نیز حسی و ملموس است و درمقابل، تصاویر حاصل شده از تجربه‌های روحی ناب (درک عالم ماوراء) پیچیده‌تر و بیش‌تر از نوع رمز و نماد هستند.

هدف نگارش و ثبت تجربه‌های عرفانی، تعیین‌کننده زبان و انواع و ساختار صورخیال خواهد بود.

پ) پیشینه تحقیق

بررسی تفاوت زبان آثار عرفانی با توجه به نوع تجربه‌های عرفانی عارف/ عرفا، مسئله‌ای است که دکتر پورنامداریان در کتاب رمز و داستان‌های رمزی به آن پرداخته است؛ ایشان در این بررسی، دلایل رمزی بودن و نبودن زبان را در این آثار مورد توجه قرار داده‌اند. مبانی زیبایی‌شناسیک و معرفتی تصویر صوفیانه به‌عنوان شاخه‌ای از مکتب سمبولیسم، درمقایسه با انواع دیگر تصاویر در مکتب‌های مختلف ادبی (کلاسیسم، رمانتیسم، سورئالیسم و...) مطلبی است که دکتر فتوحی در بلاغت تصویر به آن پرداخته است. بررسی زبان به‌کاررفته در آثار عرفانی، موضوع اصلی کتاب زبان عرفان دکتر فولادی است؛ رویکرد نویسنده در این کتاب به عرفان و تجربه عرفانی تلفیقی از ادبیات و فلسفه است.

درمورد تجربه عرفانی و ماهیت آن، آثار متنوع بسیاری نوشته شده است. برخی از مهم‌ترین این آثار عبارتند از عرفان و فلسفه اثر استیس، مفهوم امر قدسی از ردولف اتو، تجربه دینی نوشته پروادفوت، آثار ویلیام جیمز، مبانی عرفان نظری دکتر رحیمیان، آثار دکتر یثربی (فلسفه عرفان و عرفان نظری) و ...

آثاری که به آن‌ها اشاره شد، عرفان و آثار عرفانی را به‌طور کلی مورد نظر قرار داده‌اند و به بررسی مثلاً تجربه عرفانی در آثار یک عارف مشخص پرداخته‌اند؛ از طرفی آثار روزبهان بقلی، شاید به دلیل زبان دشوار، مبهم و شطح‌آمیز آن و نیز به سبب نسخه‌های خطی معتبر، مورد بی‌توجهی و بی‌مهری قرار گرفته است. درباره بررسی آثار روزبهان تاکنون دو پایان‌نامه یکی در دانش‌گاه تربیت‌معلم و دیگری در دانش‌گاه الزهراء (س) دفاع شده است که عنوان‌های آن‌ها به ترتیب عبارت است از: *بررسی ساختار شطحیات روزبهان بقلی و فرهنگ تحلیلی اصطلاحات و... شرح شطحیات روزبهان؛ هم‌چنین دکتر حسینی مؤخر و دکتر نیکویخت در مقاله مشترکی به بررسی سبک شاعرانه عبهرالعاشقین پرداخته‌اند؛ اما در هیچ‌کدام از موارد یادشده به سؤال‌های پژوهش حاضر، پاسخ داده نشده است. در میان عرفان‌پژوهان و شرق‌شناسان غیرایرانی، کارل ارنست در دو مقاله با عنوان «نمادهای پرنده و پرواز در مصنفات روزبهان بقلی» و نیز «مراحل عشق در ادوار آغازین تصوف ایران از رابعه تا روزبهان»، و در کتاب *ارزشمند روزبهان بقلی: تجربه عرفانی و شطح ولایت در تصوف ایرانی*، به بررسی اندیشه‌های عرفانی روزبهان و ساختار ادبی آثار او پرداخته است.*

در هیچ‌یک از آثار یادشده، به تحلیل زبان و تصاویر خیال به‌منظور شناسایی و تحلیل تجربه روزبهان پرداخته نشده؛ البته در این مورد تحلیل‌های دکتر پورنامداریان در کتاب *رمز و داستان‌های رمزی* را نباید نادیده انگاشت (تحلیل‌های ارائه‌شده در این کتاب مبنای انتخاب موضوع پژوهش حاضر است).

ت) معرفی کلی فصل‌ها

تعریف اصطلاحات

همان‌طور که گفته شد، بررسی تصاویر دو کتاب *عبهرالعاشقین* و *کشف‌الاسرار* موضوع اصلی این رساله است. شناسایی رابطه میان تجربه عرفانی و زبان و تحلیل تصویر با توجه به نوع تجربه

روزبها، اهداف کلی این پژوهش است؛ به همین منظور در بخش دوم فصل اول، به تعریف اصطلاحات و مفاهیمی مانند: تعریف لغوی و اصطلاحی تصویر، رابطه تصویر و تخیل، رابطه تصویر و تجربه ذهنی و تجربه عرفانی و تصویر پرداخته شده است. در بخش سوم، شناخت‌نامه مختصری از روزبها بقلی ارائه شده که در آن زندگی‌نامه، آثار و رویکرد او به بُعد تجربی عرفان و تصوف مورد توجه قرار گرفته است.

فصل دوم: رابطه تجربه عرفانی و زبان

بخش اول: رده‌شناسی متون عرفانی

در این بخش ابتدا روش تحلیل گفتمان به‌طور مختصر معرفی شده است تا بر مبنای آن، نقش و کارکرد زبان در گفتمان‌های مختلف عرفانی بررسی شود. در این بخش مهم‌ترین گفتمان‌های تصوف به‌طور خلاصه معرفی شده‌اند؛ اما به نوع نگارش تجربه خلاق، به‌صورت مبسوط پرداخته شده است؛ زیرا دو اثری که تصاویر آن‌ها در این پژوهش تحلیل شده است (عبهرالعاشقین و کشف‌الاسرار) در شمار آثار این نوع گفتمان خاص هستند.

بخش دوم: تجلی تجربه عرفانی در زبان (بررسی رابطه تجربه عرفانی و زبان)

در این بخش درباره این مسئله بحث شده است که چه‌گونه تفاوت تجربه عرفانی، باعث به‌کارگیری زبان متفاوت می‌شود؛ همچنین بررسی رابطه میان هدف عارف از ثبت و روایت تجربه‌اش و زبان و تصاویر زبانی موضوع دیگری است که در این بخش به آن پرداخته شده است.

بخش سوم: تجربه عرفانی

تعریف تجربه عرفانی، ماهیت و انواع مختلف تجربه عرفانی مطالبی است که در این بخش درباره آن بحث شده است.

بخش چهارم: تحلیل تجربه عرفانی روزبها در عبهرالعاشقین

معرفی کلی کتاب *عبرالعاشقین*، تحلیل بینش جمال‌شناسانه روزبهان و نوع تجربه عرفانی او در این اثر، مهم‌ترین عناوین بررسی شده در این بخش است.

بخش پنجم: تحلیل تجربه عرفانی روزبهان در *کشف‌الاسرار*

فصل سوم: تحلیل تصاویر

این فصل در دو بخش تنظیم شده است و در آن به ترتیب به تحلیل تصاویر *عبرالعاشقین* و *کشف‌الاسرار* پرداخته شده است. نوع تصاویر، ساختار و حوزه معانی تصاویر و... مطالبی است که در این بخش تحلیل و بررسی شده است.

فصل چهارم: نتیجه‌گیری

بخش اول این فصل به مقایسه نتایج به‌دست‌آمده در فصل قبل پرداخته می‌شود و بخش دوم به نتایج به‌دست‌آمده در فرایند این تحقیق اختصاص دارد.

بخش دوم: تعريف اصطلاحات